

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

23 ianuarie 2014^{*}

„Directiva 2001/29/CE — Drept de autor și drepturi conexe în societatea informațională — Noțiunea «măsurile tehnice» — Dispozitiv de protecție — Aparat și produse complementare protejate — Dispozitive, produse sau componente complementare similare provenind de la alte întreprinderi — Excluderea oricărei interoperabilități între acestea — Conținutul acestor măsurile tehnice — Relevanță”

În cauza C-355/12,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Tribunale di Milano (Italia), prin decizia din 22 decembrie 2011, primită de Curte la 26 iulie 2012, în procedura

Nintendo Co. Ltd,

Nintendo of America Inc.,

Nintendo of Europe GmbH

împotriva

PC Box Srl,

9Net Srl,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul L. Bay Larsen, președinte de cameră, domnul K. Lenaerts, vicepreședinte al Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a patra, domnii M. Safjan (raportor), J. Malenovský și doamna A. Prechal, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,

grefier: doamna A. Impellizzeri, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 30 mai 2013,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Nintendo Co. Ltd, Nintendo of America Inc. și Nintendo of Europe GmbH, de M. Howe, QC, de L. Lane, barrister, de R. Black, de C. Thomas și de D. Nickless, solicitors, de G. Mondini și de G. Bonelli, avvocati;
- pentru PC Box Srl, de S. Guerra, de C. Benelli și de S. Fattorini, avvocati;

^{*} Limba de procedură: italiana.

— pentru guvernul polonez, de B. Majczyna și de M. Szpunar, în calitate de agenți;
— pentru Comisia Europeană, de E. Montaguti și de J. Samnadda, în calitate de agenți,
după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 19 septembrie 2013,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 6 din Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Nintendo Co. Ltd, Nintendo of America Inc. și Nintendo of Europe GmbH (denumite în continuare, împreună, „întreprinderile Nintendo”), pe de o parte, și PC Box Srl (denumită în continuare „PC Box”), precum și 9Net Srl (denumită în continuare „9Net”), pe de altă parte, privind comercializarea de către PC Box de „mod chips” și de „game copiers” (denumite în continuare „aparatele PC Box”) prin intermediul site-ului internet gestionat de PC Box și găzduit de 9Net.

Cadrul juridic

Dreptul internațional

- 3 Potrivit articolului 2 alineatul (1) din Convenția pentru protecția operelor literare și artistice, semnată la Berna la 9 septembrie 1886 (Actul de la Paris din 24 iulie 1971), astfel cum a fost modificată la 28 septembrie 1979:

„Termenul «opere literare și artistice» cuprinde toate lucrările din domeniul literar, științific și artistic, oricare ar fi modul sau forma de exprimare [...]”

Dreptul Uniunii

Directiva 2001/29

- 4 Considerentele (9) și (47)-(50) ale Directivei 2001/29 prevăd:

„(9) Orice armonizare a dreptului de autor și a drepturilor conexe trebuie să aibă la bază un nivel ridicat de protecție, deoarece aceste drepturi sunt esențiale pentru creația intelectuală. [...]”

[...]

- (47) Evoluția tehnologică va permite titularilor de drepturi să facă uz de măsurile tehnologice destinate să prevină sau să restricționeze actele neautorizate de către titularii oricărui drept de autor, ai oricăror drepturi conexe sau ai dreptului *sui generis* asupra bazelor de date. Există totuși pericolul desfășurării unor activități ilegale pentru a permite sau facilita încălcarea protecției tehnice furnizate de aceste măsuri. Pentru a evita abordările juridice fragmentate care

ar putea împiedica funcționarea pieței interne, este necesar să se prevadă o protecție juridică armonizată împotriva încălcării măsurilor tehnologice eficiente și împotriva furnizării de dispozitive și produse sau servicii în acest scop.

- (48) Trebuie prevăzută o astfel de protecție juridică în ceea ce privește măsurile tehnologice care restricționează eficient actele neautorizate de către titularii oricărui drept de autor, drepturi conexe sau dreptul *sui generis* asupra bazelor de date, fără ca, totuși, să împiedice funcționarea normală a echipamentelor electronice și evoluția tehnologică a acestora. O astfel de protecție juridică nu implică obligația proiectării de dispozitive, produse și componente sau servicii care să corespundă măsurilor tehnologice, atât timp cât astfel de dispozitive, produse, componente sau servicii nu intră sub incidența interdicțiilor impuse prin articolul 6. O astfel de protecție juridică trebuie să respecte principiul proporționalității și să nu interzică dispozitivele sau activitățile cu scop comercial semnificativ sau care sunt destinate utilizării în alte scopuri decât cele care contravin protecției tehnice. Această protecție nu trebuie să împiedice cercetarea criptografiei.
- (49) Protecția juridică a măsurilor tehnologice nu aduce atingere aplicării oricărui dispoziții de drept intern care ar putea interzice posesia în scopuri private a dispozitivelor, produselor sau componentelor având drept scop încălcarea măsurilor tehnice.
- (50) O astfel de protecție juridică armonizată nu aduce atingere dispozițiilor specifice privind protecția prevăzute prin [Directiva 2009/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind protecția juridică a programelor pentru calculator (JO L 111, p. 16, Ediție specială, 13/vol. 17, p. 102)]. În special, aceasta nu trebuie aplicată protecției măsurilor tehnice utilizate în legătură cu programele pentru calculator, care este exclusiv reglementată prin directiva în cauză. Aceasta nu trebuie să obstrucționeze sau să împiedice dezvoltarea sau utilizarea oricărui mijloc de încălcare a unei măsuri tehnice necesare pentru a permite efectuarea unor acte în conformitate cu dispozițiile articolului 5 alineatul (3) sau ale articolului 6 din Directiva [2009/24]. Articolele 5 și 6 din directiva menționată determină numai excepțiile de la drepturile exclusive aplicabile programelor pentru calculator.”

5 Articolul 1 de Directiva 2001/29 prevede:

„(1) Prezenta directivă reglementează protecția juridică a dreptului de autor și a drepturilor conexe în cadrul pieței interne, acordând o atenție specială societății informaționale.

(2) Cu excepția cazurilor menționate la articolul 11, prezenta directivă lasă intacte și nu aduce în niciun fel atingere dispozițiilor comunitare privind:

(a) protecția juridică a programelor pentru calculator;

[...]”

6 Articolul 6 alineatele (1)-(3) din această directivă prevede:

„(1) Statele membre prevăd o protecție juridică adecvată împotriva nerespectării oricărui măsuri tehnice eficiente, pe care persoana respectivă le efectuează cu bună știință sau având motive întemeiate să știe că urmărește acest obiectiv.

(2) Statele membre prevăd o protecție juridică adecvată împotriva fabricării, importului, distribuirii, vânzării, închirierii, publicității în scopul vânzării sau închirierii sau posesiunii în scopuri comerciale a dispozitivelor, produselor sau componentelor, sau furnizării de servicii care:

(a) fac obiectul unei promoții, publicități sau vânzări în scopul nerespectării sau

- (b) au doar un scop comercial sau o utilizare limitată în afara nerespectării sau
- (c) sunt proiectate, produse, adaptate sau realizate în principal în scopul de a permite și facilita nerespectarea

oricăror măsuri tehnice eficiente.

(3) În sensul prezentei directive, «măsuri tehnice» înseamnă orice tehnologie, dispozitiv sau componentă care, în cadrul funcționării normale, este proiectată pentru a preveni sau limita, în ceea ce privește operele sau alte obiecte protejate, acte care nu sunt autorizate de titularul dreptului de autor al unui drept conex dreptului de autor conform dispozițiilor legale sau de titularul dreptului *sui generis* prevăzut în capitolul III din Directiva 96/9/CE [a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date (JO L 77, p. 20)]. Măsurile tehnologice sunt considerate eficiente când utilizarea unei opere sau a unui alt obiect protejat este controlată de către titularii de drepturi în baza aplicării unui cod de acces sau a unui procedeu de protecție, cum ar fi criptarea, bruierea sau alte transformări ale operei sau ale altui obiect protejat, sau a unui mecanism de control al copierii, care atinge obiectivul protecției.”

Directiva 2009/24

- 7 Articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2009/24 are următorul cuprins:

„În conformitate cu dispozițiile prezentei directive, statele membre protejează programele pentru calculator, prin dreptul de autor, în calitate de opere literare în înțelesul Convenției de la Berna privind protecția operelor literare și artistice. În înțelesul prezentei directive, noțiunea «program pentru calculator» include materialul de concepție pregătitor.”

Dreptul italian

- 8 Articolul 102c din Legea nr. 633 privind protecția dreptului de autor și a drepturilor conexe exercitării acestuia (legge n. 633 – Protezione del diritto d'autore e di altri diritti connessi al suo esercizio) din 22 aprilie 1941 (GURI nr. 166 din 16 iulie 1941), astfel cum a fost modificată prin decretul legislativ nr. 68 de transpunere a Directivei 2001/29/CE privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (decreto legislativo n. 68 – Attuazione della direttiva 2001/29/CE sull'armonizzazione di taluni aspetti del diritto d'autore e dei diritti connessi nella società dell'informazione) din 9 aprilie 2003 (supliment ordinar la GURI nr. 87 din 14 aprilie 2003), prevede:

„1. Titularii de drepturi de autor și de drepturi conexe, precum și ai dreptului prevăzut la articolul 102a alineatul (3) [privind bazele de date] pot aplica operelor sau obiectelor protejate măsuri tehnice de protecție eficiente care încorporează orice tehnologie, orice dispozitiv sau orice componentă care, în cadrul normal al funcționării sale, urmărește să prevină sau să restricționeze actele neautorizate de titularii drepturilor.

2. Măsurile tehnice de protecție sunt considerate eficiente când utilizarea unei opere sau a unui obiect protejat este controlată de titulari prin intermediul aplicării unui cod de acces sau a unui procedeu de protecție, cum ar fi criptarea, bruierea sau alte transformări ale operei sau ale obiectului protejat, sau când această utilizare este limitată prin intermediul unui mecanism de control al copierii care îndeplinește obiectivul de protecție.

3. Prezentul articol nu aduce atingere aplicării dispozițiilor privind programele de calculator vizate în titlul I al capitolului IV din partea VI.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 9 Întreprinderile Nintendo, membre ale unui grup de creație și de producție de jocuri video, comercializează două categorii de produse pentru aceste jocuri, și anume sisteme portabile, consolele „DS”, și sisteme de joc cu consolă fixă, consolele „Wii”.
- 10 Întreprinderile Nintendo au adoptat măsuri tehnice, și anume un sistem de recunoaștere instalat în console, precum și codul criptat al suportului fizic pe care sunt înregistrate jocurile video protejate prin dreptul de autor. Aceste măsuri au ca efect să împiedice utilizarea de copii nelegale de jocuri video. Jocurile care nu dispun de un cod nu pot fi rulate pe niciunul dintre aparatele comercializate de întreprinderile Nintendo.
- 11 Reiese deopotrivă din decizia de trimitere că aceste măsuri tehnice împiedică utilizarea pe console a programelor, a jocurilor și, în general, a conținuturilor multimedia care nu provin de la Nintendo.
- 12 Întreprinderile Nintendo au evidențiat existența aparatelor PC Box care, odată instalate pe consolă, eludează sistemul de protecție prezent pe „hardware” și permit utilizarea de jocuri video contrafăcute.
- 13 Considerând că finalitatea principală a aparatelor PC Box era de a eluda și de a evita măsurile tehnice de protecție a jocurilor Nintendo, întreprinderile Nintendo au chemat în judecată PC Box și 9Net la Tribunale di Milano.
- 14 PC Box comercializează consolele originale ale Nintendo în combinație cu un „software” suplimentar, constituit din anumite aplicații ale unor producători independenți, „homebrews”, create în mod expres pentru a fi utilizate pe astfel de console și a căror utilizare impune instalarea prealabilă a aparatelor PC Box care dezactivează dispozitivul instalat reprezentând măsura tehnică de protecție.
- 15 În opinia PC Box, finalitatea reală urmărită de întreprinderile Nintendo este de a împiedica utilizarea unui „software” independent care, fără să constituie o copie nelegală a unor jocuri video, este destinat să permită citirea pe console a fișierelor MP3, a filmelor și a videoclipurilor pentru utilizarea deplină a acestor console.
- 16 Instanța de trimitere consideră că protecția jocurilor video nu poate fi redusă la cea prevăzută pentru programele de calculator. Astfel, deși jocurile video își întemeiază funcționalitatea pe un program de calculator, acesta ar demara și ar progresa potrivit unui parcurs narativ predeterminat de autorii respectivelor jocuri astfel încât să conducă la apariția unui ansamblu de imagini și de sunete dotat cu o anumită autonomie conceptuală.
- 17 Instanța menționată se întreabă dacă instituirea unor măsuri tehnice de protecție precum cele în discuție în litigiul principal utilizate de Nintendo nu depășește ceea ce se prevede în acest scop la articolul 6 din Directiva 2001/29, astfel cum este interpretat în lumina considerentului (48) al acesteia.
- 18 În aceste condiții, Tribunale di Milano a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 6 din Directiva [2001/29], examinat în special în lumina considerentului (48) al [acesteia], trebuie interpretat în sensul că protecția asigurată de măsurile tehnice de protecție în ceea ce privește operele sau obiectele protejate de dreptul de autor poate fi extinsă și la un sistem produs și comercializat de aceeași întreprindere, în care în «hardware» este instalat un dispozitiv apt să recunoască pe un suport distinct care conține opera protejată (joc video produs de aceeași întreprindere, precum și de terți, titulari ai operelor protejate) un cod de recunoaștere, în lipsa căruia opera respectivă nu va putea fi vizualizată și utilizată în cadrul unui asemenea sistem, integrând astfel aparatului amintit un sistem care exclude orice interoperabilitate cu aparate și produse complementare ce nu provin de la întreprinderea producătoare a aceluiași sistem?

- 2) În cazul în care trebuie să se aprecieze dacă utilizarea unui produs sau a unei componente în vederea încălcării unei măsuri tehnice de protecție are sau nu are un caracter predominant față de alte scopuri sau utilizări relevante din punct de vedere comercial, articolul 6 din Directiva [2001/29], examinat în special în lumina considerentului (48) al [acesteia], poate fi interpretat în sensul că instanța națională trebuie să recurgă la criteriile de apreciere a unui asemenea profil care pun accentul pe destinația specifică atribuită de titularul drepturilor produsului în care este inserat conținutul protejat sau, în mod alternativ ori concurent, la criteriile cantitative referitoare la amploarea utilizărilor ce fac obiectul comparației sau la criteriile calitative referitoare la natura și la relevanța acestor utilizări?”

Cu privire la întrebările preliminare

- 19 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească, în primul rând, dacă Directiva 2001/29 trebuie interpretată în sensul că noțiunea „măsuri tehnice eficiente” în sensul articolului 6 alineatul (3) din directiva menționată poate include măsuri tehnice care constau în principal în a echipa cu un dispozitiv de recunoaștere nu numai suportul care conține opera protejată, precum jocul video, în vederea protecției sale împotriva actelor neautorizate de titularul unui drept de autor, ci și aparatele portabile sau consolele destinate să asigure accesul la aceste jocuri și utilizarea lor.
- 20 În al doilea rând, instanța menționată solicită Curții să stabilească, în esență, care sunt criteriile potrivit cărora trebuie să se aprecieze întinderea protecției juridice împotriva nerespectării măsurilor tehnice eficiente în sensul articolului 6 din Directiva 2001/29. În special, această instanță urmărește să afle dacă, în această privință, sunt relevante, pe de o parte, destinația specifică atribuită de titularul drepturilor produsului care încorporează conținutul protejat, precum consolele Nintendo, și, pe de altă parte, amploarea, natura și importanța utilizărilor dispozitivelor, produselor sau componentelor susceptibile să eludeze respectivele măsuri tehnice eficiente, cum sunt aparatele PC Box.
- 21 În această privință, trebuie arătat, cu titlu introductiv, că Directiva 2001/29 privește, astfel cum reiese în special din articolul 1 alineatul (1), protecția juridică a dreptului de autor și a drepturilor conexe, care cuprind, pentru autori, drepturile exclusive referitoare la operele lor. La rândul lor, opere precum programele de calculator sunt protejate prin dreptul de autor cu condiția să fie originale, adică să constituie o creație intelectuală proprie a autorului lor (a se vedea Hotărârea din 16 iulie 2009, Infopaq International, C-5/08, Rep., p. I-6569, punctul 35).
- 22 În ceea ce privește părțile unei opere, trebuie să se constate că niciun element din Directiva 2001/29 nu indică faptul că aceste părți sunt supuse unui regim diferit de cel al operei în ansamblu. Rezultă că ele sunt protejate prin dreptul de autor din moment ce contribuie, ca atare, la originalitatea operei în ansamblu (a se vedea Hotărârea Infopaq International, citată anterior, punctul 38).
- 23 Această constatare nu este infirmată de faptul că Directiva 2009/24 constituie o *lex specialis* în raport cu Directiva 2001/29 (a se vedea Hotărârea din 3 iulie 2012, UsedSoft, C-128/11, punctul 56). Astfel, conform articolului 1 alineatul (1) din Directiva 2009/24, protecția conferită de această directivă se limitează la programele de calculator. Or, după cum reiese din decizia de trimitere, jocurile video, precum cele în discuție în litigiul principal, constituie un material complex care cuprinde nu numai un program de calculator, ci și elemente grafice și sonore care, deși codificate în limbajul informatic, au o valoare creativă proprie care nu poate fi redusă la respectiva codificare. În măsura în care părțile unui joc video, în speță aceste elemente grafice și sonore, participă la originalitatea operei, ele sunt protejate, împreună cu întreaga operă, prin dreptul de autor în cadrul regimului instituit de Directiva 2001/29.

- 24 În ceea ce privește articolul 6 din Directiva 2001/29, este important să se arate că acesta obligă statele membre să prevadă o protecție juridică adecvată împotriva nerespectării oricăror „măsuri tehnice” eficiente care sunt definite la alineatul (3) al acestuia ca fiind orice tehnologie, dispozitiv sau componentă care, în cadrul funcționării normale, este proiectată pentru a preveni sau pentru a limita, în ceea ce privește operele sau celelalte obiecte protejate, actele care nu sunt autorizate de titularul dreptului de autor sau al unui drept conex dreptului de autor conform dispozițiilor legale sau de titularul dreptului *sui generis* prevăzut în capitolul III din Directiva 96/9.
- 25 Având în vedere că respectivele acte sunt, astfel cum reiese din articolele 2-4 din Directiva 2001/29, reproducerea, comunicarea publică a operelor și punerea acestora la dispoziția publicului, precum și distribuirea originalului sau a unor copii ale operelor, protecția juridică vizată la articolul 6 din directiva menționată se aplică exclusiv în vederea protejării titularului respectiv împotriva actelor pentru care se impune autorizația din partea sa.
- 26 În această privință, trebuie, în primul rând, să se constate că niciun element din directiva menționată nu permite să se considere că articolul 6 alineatul (3) din aceasta nu vizează măsurile tehnice precum cele în discuție în litigiul principal, care sunt, în parte, încorporate în suporturile fizice ale jocurilor și, în parte, în console și care necesită o interacțiune între ele.
- 27 Astfel, după cum a arătat avocatul general la punctul 43 din concluzii, reiese din dispoziția menționată că noțiunea „măsuri tehnice eficiente” este definită în mod larg și include aplicarea unui cod de acces sau a unui procedeu de protecție precum criptarea, bruieră sau alte transformări ale operei sau ale altui obiect protejat, sau a unui mecanism de control al copierii. O asemenea definiție este, pe de altă parte, conformă obiectivului principal al Directivei 2001/29, care, astfel cum reiese din considerentul (9) al acesteia, este de a institui un nivel ridicat de protecție în favoarea, în special, a autorilor, care este esențială pentru creația intelectuală.
- 28 În aceste condiții, este necesar să se considere că măsurile tehnice precum cele în discuție în cauza principală, care sunt, în parte, încorporate în suporturile fizice ale jocurilor și, în parte, în console și care necesită o interacțiune între ele, se încadrează în noțiunea „măsuri tehnice eficiente” în sensul articolului 6 alineatul (3) din Directiva 2001/29 dacă obiectivul lor este de a împiedica sau de a limita actele care aduc atingere drepturilor titularului protejate prin aceasta.
- 29 În al doilea rând, trebuie să se examineze care sunt criteriile potrivit cărora trebuie să se aprecieze întinderea protecției juridice împotriva nerespectării măsurilor tehnice eficiente în sensul articolului 6 din Directiva 2001/29.
- 30 Astfel cum a arătat avocatul general la punctele 53-63 din concluzii, examinarea acestui aspect impune să se țină seama de faptul că o protecție juridică împotriva actelor neautorizate de titularul drepturilor de autor trebuie să respecte, conform articolului 6 alineatul (2) din Directiva 2001/29 interpretat în lumina considerentului (48) al acesteia, principiul proporționalității și să nu interzică dispozitivele sau activitățile care au scop comercial sau o utilizare în alte scopuri decât acela de a facilita realizarea unor asemenea acte care eludează protecția tehnică.
- 31 Prin urmare, respectiva protecție juridică este acordată doar în privința măsurilor tehnice care urmăresc obiectivul de a preveni sau de a limita, în ceea ce privește operele, actele neautorizate de titularul unui drept de autor vizate la punctul 25 din prezenta hotărâre. Respectivele măsuri trebuie să fie adecvate realizării acestui obiectiv și nu trebuie să depășească ceea ce este necesar în acest scop.
- 32 În acest context, se impune să se examineze dacă alte măsuri sau dispozitive neinstalate pe console ar fi putut produce mai puține interferențe cu activitățile terților care nu necesită o autorizație din partea titularului drepturilor de autor sau mai puține limitări ale acestor activități, asigurând în același timp o protecție comparabilă a drepturilor titularului respectiv.

- 33 În scopul menționat, este relevant să se țină seama în special de costurile referitoare la diferite tipuri de măsuri tehnice, de aspectele tehnice și practice ale punerii lor în aplicare, precum și de comparația eficienței acestor diferite tipuri de măsuri tehnice în ceea ce privește protecția drepturilor titularului, nefiind necesar totuși ca această eficiență să fie absolută.
- 34 Aprecierea întinderii protecției juridice în cauză nu ar trebui efectuată, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 67 din concluzii, în funcție de utilizarea specifică a consolelor, astfel cum este prevăzută de titularul drepturilor de autor. Aceasta ar trebui, în schimb, să țină seama de criteriile enumerate la articolul 6 alineatul (2) din Directiva 2001/29, în ceea ce privește dispozitivele, produsele sau componentele care pot eluda protecția conferită de măsurile tehnice eficiente.
- 35 Mai exact, dispoziția menționată obligă statele membre să prevadă o protecție juridică adecvată împotriva dispozitivelor, produselor sau componentelor menționate care au ca scop să eludeze respectiva protecție asigurată prin măsuri tehnice eficiente, care au doar un scop comercial sau o utilizare limitată în afara nerespectării acestei protecții sau care sunt proiectate, produse, adaptate sau realizate în principal în scopul de a permite și de a facilita această nerespectare.
- 36 În această privință, în vederea examinării scopului respectivelor dispozitive, produse sau componente, dovada utilizării pe care terții o prezintă efectiv referitor la acestea va fi, în funcție de împrejurările cauzei, deosebit de relevantă. Instanța de trimitere poate în special să examineze frecvența cu care dispozitivele PC Box sunt utilizate în fapt pentru a permite utilizarea pe consolele Nintendo a unor copii neautorizate ale jocurilor Nintendo și sub licență Nintendo, precum și frecvența cu care aceste aparate sunt utilizate în scopuri care nu încalcă dreptul de autor în ceea ce privește jocurile Nintendo și sub licență Nintendo.
- 37 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că Directiva 2001/29 trebuie interpretată în sensul că noțiunea „măsură tehnică eficientă”, potrivit articolului 6 alineatul (3) din această directivă, poate să includă măsuri tehnice care constau în principal în a echipa cu un dispozitiv de recunoaștere nu numai suportul care conține opera protejată, precum jocul video, în vederea protecției sale împotriva actelor neautorizate de titularul unui drept de autor, ci și aparatele portabile sau consolele destinate să asigure accesul la aceste jocuri și utilizarea lor.
- 38 Revine instanței naționale sarcina de a verifica dacă alte măsuri sau dispozitive neinstalate pe console ar fi putut produce mai puține interferențe cu activitățile terților sau mai puține limitări ale acestor activități, asigurând în același timp o protecție comparabilă a drepturilor titularului. În acest scop, este relevant să se țină seama în special de costurile referitoare la diferite tipuri de măsuri tehnice, de aspectele tehnice și practice ale punerii lor în aplicare, precum și de comparația eficienței acestor diferite tipuri de măsuri tehnice în ceea ce privește protecția drepturilor titularului, nefiind necesar totuși ca această eficiență să fie absolută. Revine de asemenea instanței menționate sarcina de a examina scopul dispozitivelor, al produselor sau al componentelor susceptibile să eludeze respectivele măsuri tehnice. În această privință, dovada privind utilizarea efectivă a acestora de către terți va fi, în funcție de împrejurările cauzei, deosebit de relevantă. Instanța națională poate în special să examineze frecvența cu care aceste dispozitive, produse sau componente sunt utilizate în fapt cu nerespectarea dreptului de autor, precum și frecvența cu care sunt utilizate în scopuri care nu încalcă dreptul menționat.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 39 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională trebuie interpretată în sensul că noțiunea „măsură tehnică eficientă”, potrivit articolului 6 alineatul (3) din această directivă, poate să includă măsuri tehnice care constau în principal în a echipa cu un dispozitiv de recunoaștere nu numai suportul care conține opera protejată, precum jocul video, în vederea protecției sale împotriva actelor neautorizate de titularul unui drept de autor, ci și aparatele portabile sau consolele destinate să asigure accesul la aceste jocuri și utilizarea lor.

Revine instanței naționale sarcina de a verifica dacă alte măsuri sau dispozitive neinstalate pe console ar fi putut produce mai puține interferențe cu activitățile terților sau mai puține limitări ale acestor activități, asigurând în același timp o protecție comparabilă a drepturilor titularului. În acest scop, este relevant să se țină seama în special de costurile referitoare la diferite tipuri de măsuri tehnice, de aspectele tehnice și practice ale punerii lor în aplicare, precum și de comparația eficienței acestor diferite tipuri de măsuri tehnice în ceea ce privește protecția drepturilor titularului, nefiind necesar totuși ca această eficiență să fie absolută. Revine de asemenea instanței menționate sarcina de a examina scopul dispozitivelor, al produselor sau al componentelor susceptibile să eludeze respectivele măsuri tehnice. În această privință, dovada privind utilizarea efectivă a acestora de către terți va fi, în funcție de împrejurările cauzei, deosebit de relevantă. Instanța națională poate în special să examineze frecvența cu care aceste dispozitive, produse sau componente sunt utilizate în fapt cu nerespectarea dreptului de autor, precum și frecvența cu care sunt utilizate în scopuri care nu încalcă dreptul menționat.

Semnături